

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2ObdoK/3/2024
Identifikačné číslo spisu:	8122207662
Dátum vydania rozhodnutia:	29.04.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Beáta Miničová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:8122207662.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beaty Miničovej a členiek senátu Mgr. Sone Pekarčíkovej a JUDr. Jaroslavy Fúrovej, v spore žalobkyne: K. P. T., narodená X. E. XXXX, bytom ul. XX. W. XXX, XXX X X T., zastúpenej JUDr. Branislavom Kahancom, advokátom so sídlom kancelárie Vájanského 33, 080 01 Prešov, proti žalovanej: Ing. Jana Kollárová, správca úpadcu Rapid life životná poisťovňa, a.s. v konkurze, sídlo: Garbiarska 2, 040 71 Košice, IČO: 31 690 904, sídlo kancelárie správcu: Masarykova 21, 040 01 Košice, zastúpenej advokátskou kanceláriou DEMKO & PARTNERS s. r. o., so sídlom Werferova 1, 040 11 Košice - mestská časť Juh, IČO: 54 245 729, o určenie pravosti pohľadávky, vedenom na Mestskom súde Košice pod sp. zn. 30Cbi/26/2022, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 18. marca 2024, č. k. 3CoKR/4/2024-106, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 18. marca 2024, č. k. 3CoKR/4/2024-106 z r u š u j e a v e c v r a c i a Krajskému súdu v Košiciach na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Mestský súd Košice (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „mestský súd“) uznesením č. k. 30Cbi/26/2022-58 zo dňa 14. septembra 2023 rozhodol tak, že konanie zastavuje (výrok I.) a stranám sporu náhradu trov konania nepriznáva (výrok II.).

2. Z obsahu s vecou súvisiaceho spisu ako i z rozhodnutia mestského súdu vyplýva, že napriek poučeniu o následkoch žalobkyňa nereagovala na výzvu súdu zo dňa 30. septembra 2022 (na č. l. 16 spisu) na zvolenie si advokáta vzhľadom na charakter daného konania (spor vyvolaný konkurzom), teda neodstránila nedostatok procesnej podmienky konania, v čoho dôsledku súd konanie zastavil. Súd prvej inštancie výrok o zastavení konania odôvodnil tým, že v prípade neodstránenia nedostatku povinného právneho zastúpenia podľa § 90 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), po výzve súdu a poučeníach o následkoch (§ 90 ods. 2 CSP), súd neprihliada na úkony strany vykonané bez právneho zastúpenia. Ak súd neprihliada na žalobu, konanie je potrebné zastaviť (R 39/2019).

O trovách konania rozhodol súd s poukazom na ust. § 256 a § 257 CSP konštatujúc, že nakoľko

žalobkyňa procesne zaviniła, že sa konanie muselo zastaviť (nezvolila si advokáta a nepreukázala splnenie podmienok podľa § 90 ods. 1 CSP), súd by mal nárok na náhradu trov konania priznať protistrane - žalovanej, ktorej síce vznikli v priebehu konania trovy konania, tieto však žalobkyňa nezaviniła, keďže sa na jej podania neprihliada. Súd síce vyzval žalovanú na vyjadrenie k žalobe, pri ktorej však už absentovala požiadavka právneho zastúpenia žalobkyne, pričom žalobkyňu vyzval na odstránenie procesného nedostatku a tá nedostatok neodstránila. Strana, ktorá je povinná uhradiť trovy konania, by podľa názoru súdu nemala znášať trovy konania, ktoré trpelo nedostatkom spočívajúcim v absencii povinného právneho zastúpenia. Za takéto úkony žalobcu protistrane nemôžu vzniknúť trovy konania, keďže ona tieto trovy konania nezaviniła, a bolo by v rozpore s dobrými mravmi, aby ich súd protistrane priznal zo základu odmeny vyplývajúcej zo samotného sporu.

3. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na základe odvolania žalovanej (proti druhému výroku uznesenia mestského súdu zo 14. septembra 2023) uznesením z 18. marca 2024, č. k. 3CoKR/4/2024-106 v prvom výroku zmenil uznesenie Mestského súdu Košice č. k. 30Cbi/26/2022-58 zo 14. septembra 2023 v napadnutom II. výroku tak, že žalovanej priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Odvolací súd v druhom výroku žalovanej priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

4. Odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia poukázal na to, že povinné zastúpenie podľa citovaných ustanovení CSP sa vzťahuje na osobitné druhy sporov, pri ktorých hmotnoprávna a procesnoprávna náročnosť odôvodňuje požiadavku na obligatórne profesionálne zastúpenie. Táto podmienka sa neuplatní v prípade strany sporu, ktorá je fyzickou osobou a ktorá má táto fyzická osoba vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Uvedené z obsahu súdneho spisu nevyplývalo, resp. v konaní preukázané nebolo, preto bola na mieste požiadavka na povinné zastúpenie žalobkyne advokátom podľa § 90 ods. 1 CSP. Žalobkyňa bola súdom prvej inštancie o uvedených skutočnostiach riadne poučená, súd jej poskytol lehotu 15 dní na zvolenie si advokáta. Nebolo v konaní sporné, že advokáta si žalobkyňa nezvolila.

4.1. Vychádzajúc z obsahu § 256 ods. 1 CSP odvolací súd uviedol, že platí vo všeobecnosti zásada, že pokiaľ niektorá zo strán sporu zaviniła zastavenie konania, tak súd voči nej prizná právo na náhradu trov konania protistrane. Táto zásada neplatí iba vo výnimočných prípadoch, kedy súd neprizná právo na nahradenie trov konania a to konkrétne za situácie, keď existujú dôvody hodné osobitného zreteľa (§ 257 CSP). Dôvody, ktoré by umožňovali aplikáciu ustanovenia § 257 CSP nie sú špeciálne upravené a v zásade je táto problematika ponechaná na voľnú úvahu súdu. Rozhodnutie súdu však nemôže byť svojvoľné a musí vychádzať z obsahu a priebehu konkrétneho sporu, prípadne aj z aktuálnej situácie strany sporu (majetkové, sociálne, osobné, zárobkové a iné pomery). Bolo podľa názoru odvolacieho súdu nesporné a zjavné, že v tomto konaní zaviniła zastavenie konania žalobkyňa, ktorá žalobu vo veci, v ktorej mala byť povinne zastúpená advokátom, advokátom zastúpená nebola a nezvolila si ho ani v dodatočnej lehote poskytnutej súdom prvej inštancie. Za tejto procesnej situácie podľa vyššie citovaného zákonného ustanovenia (§ 256 ods. 1 CSP) bolo podľa krajského súdu namieste, aby súd prvej inštancie zaviazal žalobkyňu na nahradenie trov konania žalovanej, pričom takýto záver samozrejme platí iba pokiaľ vo veci neexistujú dôvody hodné osobitného zreteľa (§ 257 CSP).

4.2. Odvolací súd ďalej zdôvodnil, že súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní o náhrade trov konania uzavrel, že vo veci existujú dôvody hodné osobitného zreteľa a tieto špecifikoval v bode 13. odôvodnenia uznesenia, avšak odvolací súd po preskúmaní týchto dôvodov dospel k záveru, že tieto nie sú dôvodmi, ktoré by vo veci rozhodovania o náhrade trov konania bolo možné považovať za dôvody hodné osobitného zreteľa. Vysvetlil, že skutočnosť, že na určité podania súd nebude prihliadať znamená, že tieto úkony nebudú môcť v konaní vyvolať určité následky a súd na základe nich nebude môcť konať a na základe nich rozhodnúť. Uvedené však neznamená, že ak žalobkyňa v takomto prípade určité úkony v konaní vykonala (napríklad podala žalobu) a na základe nich druhej strane vznikli trovy, tak v takomto prípade sa neuplatní zásada zavinenia a automaticky bude takéto konanie predstavovať z pohľadu rozhodovania o náhrade trov konania výnimočný prípad a dôvod hodný osobitného zreteľa s následkom nepriznania nároku na náhradu trov konania žalovanej voči žalobkyni. V konaní bolo nepochybne

preukázané, že mestský súd uznesením zo dňa 30. septembra 2022, ako aj uznesením zo dňa 20. marca 2023 uložil žalovanej, aby sa k veci písomne vyjadrila v stanovenej lehote. Krajský súd ďalej zdôvodnil, že ako účelné a odôvodnené trovy strany sú určite považované výdavky strany na odmenu advokáta za podania realizované na výzvu súdu. Odvolací súd podotkol, že aj pre žalovanú znamenala povinnosť zastúpenia advokátom zákonnú povinnosť vyplývajúcu z § 90 ods. 1 CSP, ktorú žalovaná na rozdiel od žalobkyne splnila a advokáta si zvolila. Nie je možné považovať za spravodlivý proces stav, keď by žalovaná strana mohla byť vystavovaná žalobám bez toho, aby žalobca niesol procesnú zodpovednosť za svoje konanie v podobe jeho povinnosti nahradiť trovy konania, ktoré žalovanému podaním žaloby spôsobil. Rovnako ani uvedenie si neopodstatnenosti uplatneného nároku žalobcom samo osebe nie je dôvodom hodným osobitného zreteľa.

4.3. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého II. výroku uznesenia mestského súdu podľa § 388 CSP zmenil napadnuté uznesenie tak, že zmenil uznesenie Mestského súdu Košice č. k. 30Cbi/26/2022-58 zo dňa 14. septembra 2023 v napadnutom II. výroku tak, že žalovanej priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a vzhľadom na úspech žalovanej v odvolacom konaní, priznal odvolací súd žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobkyni vo výške 100 %.

5. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie, ktorým dovolaciemu súdu navrhuje, aby zmenil uznesenie odvolacieho súdu tak, že žalovanej nepriznáva náhradu trov konania voči žalobkyni. Žalobkyňa uviedla dôvod prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

5.1. Žalobkyňa v rámci svojho dovolania vysvetľuje, že konanie zo strany úpadcu považuje za nekalé až podvodné. Po popretí pohľadávky žalobkyne správkyňou úpadcu si žalobkyňa sama vypracovala žalobu o určenie pravosti popretej pohľadávky, avšak nemala vedomosť o tom, že v tomto konaní musí byť zastúpená advokátom, a preto sa rozhodla, že už nebude investovať do sporu, ktorého výsledok by bol pre žalobkyňu neistý. Z uvedeného dôvodu si žalobkyňa napriek výzve súdu nezvolila advokáta a s poukazom na ustanovenie § 90 ods. 2 CSP predpokladala, že na jej úkony súd nebude prihliadať. Napriek tejto skutočnosti súd prvej inštancie zaslal žalobu ako i vyjadrenie žalobkyne zo dňa 23. februára 2023 žalovanej na vyjadrenie a konanie zastavil až uznesením zo dňa 14. septembra 2023 a stranám sporu náhradu trov konania nepriznal. Dovolateľka namietla, že v zmysle ust. § 90 ods. 2 CSP si bola istá, že na jej podanie súd vôbec nebude prihliadať, pričom nemala ani vedomosť o tom, že súd bude konanie zastavovať a že bude ešte posilať nejaké rozhodnutie. Žalobkyňa za výnimočné považuje všetky skutočnosti, ktoré uviedla vo svojich podaniach zo dňa 30. októbra 2023 (na č. l. 75 spisu), resp. 14. decembra 2023 (na č. l. 92 spisu) a dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočnosť okolností prejednávanej veci vzhľadom na okolnostiach týkajúcich sa veci samej, teda skutočnosti, že žalobkyňa žalovanej, resp. spoločnosti Rapid life životná poisťovňa a.s. v konkurze (pozn. dovol. súdu) uhrádzala poistné a mimoriadne vklady a práve táto si nespĺnila svoje povinnosti a nevyplatila žalobkyni ako spotrebiteľke zmluvou dohodnuté plnenie.

Pokiaľ by dovolací súd mal za to, že žalobkyňa procesne zavinila zastavenie konania, tak v danom prípade je podľa dovolateľky namieste aplikácia ustanovenia § 257 CSP z dôvodov hodných osobitného zreteľa týkajúceho sa veci samej, teda skutočnosti, že k zastaveniu konania došlo výlučne iba z dôvodu, že žalobkyňa už nechce prežívať ďalšiu traumy a investovať ďalšie finančné prostriedky do sporu, ktorého výsledok nie je istý. Skutočnosť, že žalobkyňa investovala množstvo svojich finančných prostriedkov do poistného produktu, pričom tieto finančné prostriedky sa jej už nikdy nevrátia, je podľa žalobkyne natoľko výnimočnou skutočnosťou, že prípadné uloženie povinnosti žalobkyni nahradiť práve žalovanej trovy konania považuje za absurdné a takýmto postupom zo strany odvolacieho súdu došlo nepochybne k porušeniu práva na spravodlivý proces. Taktiež žalobkyňa považuje za rozporné s dobrými mravmi a zároveň za ďalší dôvod hodný osobitného zreteľa v zmysle ustanovenia § 257 CSP skutočnosť, že správkyňa sa dala v tomto konaní zastúpiť advokátskou kanceláriou, napriek skutočnosti, že je nepochybne osobou znalou práva, s veľkou pravdepodobnosťou disponuje administratívnym aparátom, ktorý je schopný zabezpečiť, okrem iného aj administratívu týkajúcu sa súdnych podaní.

6. K dovolaniu žalobkyne doručila súdu vyjadrenie žalovaná. Napadnuté uznesenie odvolacieho súdu považuje za vecne správne a navrhuje, aby dovolací súd dovolanie žalobkyne zamietol ako nedôvodné a priznal žalovanej náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (podľa § 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu zastúpená advokátom v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne je prípustné i dôvodné.

8. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je nepochybne tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

9. Vo vzťahu k prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, najvyšší súd poukazuje na uznesenie najvyššieho súdu z 29. septembra 2021 sp. zn. 1VObd/2/2021, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako R 91/2021, v ktorom najvyšší súd konštatoval, že rozhodnutím, ktorým sa konanie pred odvolacím súdom o danej otázke končí pre účely posudzovania väd zmätočnosti v zmysle ust. § 420 CSP, je aj rozhodnutie, ktorým odvolací súd rozhodol o odvolaní proti výroku o náhrade trov konania. Rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu súdu prvej inštancie vydanému podľa § 357 písm. m) CSP, preto nie je vylúčené z prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

10. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Podľa § 431 ods. 1 CSP, dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

12. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany, v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu, nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená

aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky (ďalej aj „ústava“).

Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle ust. § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k dovolateľom vymedzenému dôvodu zmätočnosti skutočne došlo.

13. Ako opodstatnenú vyhodnotil dovolací súd námietku žalobkyne, že konanie pred odvolacím súdom je poznačené vadou zmätočnosti uvedenou v ustanovení § 420 písm. f) CSP. Žalobkyňa tak dôvodne uplatnila dovolací dôvod podľa § 431 CSP, ktorý vymedzila spôsobom predpokladaným znením ustanovenia § 431 ods. 2 CSP. Žalobkyňa v dovolaní namietala, že súd prvej inštancie postupom podľa ust. § 90 ods. 2 CSP nemal na jej podania vôbec prihliadať, keďže nespĺnila procesnú podmienku

zvolenie si advokáta, pričom súd prvotne skúma práve splnenie procesných podmienok, až následne realizuje ďalšie úkony. Namietla, že napriek tejto skutočnosti súd prvej inštancie zaslal žalobu ako i vyjadrenie žalobkyne zo dňa 23. februára 2023 žalovanej na vyjadrenie a konanie zastavil až uznesením zo dňa 14. septembra 2023 a stranám sporu náhradu trov konania nepriznal.

14. Najvyšší súd v tejto súvislosti prioritne pripomína, že postupom v zmysle ust. § 161 ods. 3 CSP ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý možno odstrániť, súd urobí vhodné opatrenia na jeho odstránenie. Pritom spravidla môže pokračovať v konaní, ale nesmie vydať rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Ak sa nepodari nedostatok procesnej podmienky odstrániť, súd konanie zastaví.

Zo Zbierky stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR č. 5/2019, R 39/2019 vyplýva, že „Vzhľadom na špeciálnu právnu úpravu sankcie v prípade neodstránenia nedostatku povinného právneho zastúpenia obsiahnutú v ust. § 90 ods. 2 C. s. p., v podobe neprihliadania na úkony strany vykonané bez právneho zastúpenia, je vždy úlohou súdu rozlíšiť, na ktoré úkony už súd neprihliada, pričom ak neprihliada na žalobu, je potrebné konanie zastaviť. Ak konajúci súd neprihliada len na úkony strany, ktoré nemajú za následok začatie konania, pokračuje súd v spore ďalej tak, ako keby takýto úkon nebol urobený. Preto nie je vždy nevyhnutným následkom nedostatku povinného právneho zastúpenia zastavenie konania.... Nedostatok povinného právneho zastúpenia, trvajúci od momentu začatia konania ako odstrániteľný nedostatok procesnej podmienky, má v prípade jeho neodstránenia po výzve a poučení súdu účinky neodstrániteľného nedostatku procesnej podmienky v podobe nedostatku vecnej procesnej podmienky, ktorou je existencia riadneho návrhu na začatie konania. V prípade, ak súd neprihliada na žalobu, je potrebné konanie zastaviť.“

V súdnej veci mestský súd po zistení, že žalobkyňa nie je v konaní povinne zastúpená advokátom, čo vyžaduje povaha veci, správne pokračoval v konaní, keď žalobkyňu vyzval k odstráneniu tejto vady konania uznesením č. k. 30Cbi/26/2022-16 zo dňa 30. septembra 2022 v lehote 15 dní od doručenia svojho uznesenia. Lehota na odstránenie uvedenej vady márne uplynula žalobkyni dňa 26. októbra 2022. Po uvedenom dni - 26. október 2022 - však mestský súd v zmysle ust. § 90 ods. 2 CSP na úkony strany - žalobu žalobkyne nemal prihliadať, a mal konanie zastaviť. Okresný súd nesprávne postupoval, keď ešte pred odstránením uvedenej podmienky konania (súčasne v ten istý deň, t. j. uznesením zo dňa 30. septembra 2022, č. k. 30Cbi/26/2022-18), vyzval žalovanú na vyjadrenie k žalobe. Rovnako nesprávne okresný súd postupoval, keď napriek márnemu uplynutiu lehoty v zmysle ust. § 90 ods. 2 CSP konanie nezastavil, ale doručoval žalobkyni uznesením na č. l. 41 zo dňa 3. februára 2023 vyjadrenie žalovanej zo dňa 28. decembra 2022 na č. l. 36 a uznesením na č. l. 49 zo dňa 20. marca 2023 vyzval žalovanú na vyjadrenie sa k stanovisku žalobkyne zo dňa 23. februára 2023 na č. l. 43, s ktorými úkonmi vznikli nepochybne žalovanej trovy konania. Následne, odvolací súd sa napriek námietkam žalobkyne v rámci svojho rozhodnutia nevysporiadal so skutočnosťou, či tieto trovy konania skutočne zavinila žalobkyňa, keď okresný súd realizoval úkony napriek skutočnosti, že v konaní nebola splnená procesná podmienka povinného zastúpenia žalobkyne v zmysle ust. § 90 CSP a k jej odstráneniu nedošlo ani v lehote na to určenej súdom prvej inštancie, z ktorého dôvodu odvolací súd svojím nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobkyni, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva, v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

15. Dovolací súd ako obiter dictum- osobitne vo vzťahu k argumentácii dovolateľky, ktorá dôvody hodné osobitného zreteľa (podľa ust. § 257 CSP) vidí v okolnostiach týkajúcich sa veci samej, dokonca za rozporné s dobrými mravmi a zároveň za ďalší dôvod hodný osobitného zreteľa v zmysle ustanovenia § 257 CSP považuje skutočnosť, že správkyňa sa dala v tomto konaní zastúpiť advokátskou kanceláriou - poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu SR č. IV ÚS 1/2024, podľa ktorého „pri rozhodovaní o náhrade trov zastaveného konania musí všeobecný súd vychádzať zo zásady zodpovednosti za zavinenie, ktorá je zakotvená v § 256 ods. 1 CSP. Jej podstata spočíva v sankcionovaní procesnej strany, ktorá svojím procesným konaním zavinila zastavenie konania, tým, že je povinná nahradiť trovy konania protistrane. Zavinenie sa pritom posudzuje prísne zo stránky procesnoprávnej, nie hmotnoprávnej. Všeobecný súd teda neposudzuje dôvodnosť podanej žaloby, vecnú legitimitáciu či iné okolnosti hmotnoprávnej povahy.“

Podporne z uznesení Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 Sžo 225/2010 a sp. zn. 5Obdo/20/2023 vyplýva, že „keďže nárok na náhradu trov konania je nárokom vyplývajúcim nie z hmotného, ale procesného

práva, otázku, či išlo o dôvodne podanú žalobu, je nevyhnutné posudzovať z procesného hľadiska. Ide teda o to, či sa žalobca domohol uplatneného nároku alebo nie, pričom súd neskúma, či by bol žalobca v meritórnom konaní úspešný alebo nie.“

16. Keďže dovolateľka dôvodne namietala existenciu vady zmätočnosti podľa ust. § 420 písm. f) CSP, jediným možným prostriedkom nápravy je zrušenie napadnutého rozhodnutia (§ 449 ods. 1 CSP) a vrátenie veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 450 CSP), ktoré už bude zodpovedať požiadavkám spravodlivého súdneho procesu a bude obsahovať odpovede na všetky pre rozhodovaný spor podstatné (skutkové a právne) otázky.

17. V ďalšom konaní je odvolací súd viazaný právnym názorom dovolacieho súdu vysloveným v tomto uznesení (§ 455 CSP).

18. V novom rozhodnutí rozhodne odvolací súd aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

19. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0 (ustanovenie § 451 ods. 2 v spojení s ustanovením § 393 ods. 2, druhá veta C. s. p. a ustanovením § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.